

Kohezijska politika **2014-2020**

Ulaganje u rast i radna mjesta

Sadržaj

1	Prijedlog zakona za kohezijsku politiku EU-a: 2014-2020	> 1
2	Prijedlog opće uredbe	> 2
	Zajednička pravila za ERDF, ESF, Kohezijski fond, EAFRD i EMFF	
	Opće odredbe za ERDF, ESF i Kohezijski fond	
3	Europski fond za regionalni razvoj	> 8
4	Europski socijalni fond	> 9
5	Kohezijski fond	> 10
6	Europska teritorijalna suradnja	> 11
7	Europska skupina za teritorijalnu suradnju	> 13
	Tablice i grafikoni	> 14

Europe Direct servis je koji vam pomaže da pronađete odgovore na pitanja o Europskoj Uniji.

Besplatni telefonski broj (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Ceki davatelji usluga mobilne telefonije ne dopuštaju pristup brojevima 00 800 ili ih naplaćuju.

Europska komisija, Opća uprava za regionalnu politiku
Komunikacija, informacije i odnosi s trećim zemljama
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41, B – 1040 Brussels
E-pošta: regio-info@ec.europa.eu
Internetska stranica: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Dodatne informacije o Europskoj Uniji potražite na internetu (<http://europa.eu>).

Katalogizirane podatke potražite pri kraju ove publikacije.

Luksemburg: Ured za publikacije Europske Unije, 2011

ISBN 978-92-79-25577-9

doi:10.2776/65867

© Europska Unija, 2011

Reproduciranje je dopušteno samo uz navođenje izvora.

1 Prijedlog zakona za kohezijsku politiku EU-a: 2014-2020

6. listopada 2011. Europska komisija prihvatiла je nacrt paketa zakona koji daje okvir za kohezijsku politiku EU-a u razdoblju od 2014. do 2020.

Komisija je predložila niz važnih promjena u oblikovanju i provedbi kohezijske politike, a konkretno:

- fokusiranje na prioritete pametnog, održivog i sveobuhvatnog rasta iz strategije Europa 2020;
- nagrađivanje uspješnosti;
- podrška integriranim programskom procesu;
- fokusiranje na rezultate – praćenje postizanja dogovorenih ciljeva;
- jačanje teritorijalne kohezije; i
- pojednostavljenje izvršenja.

Prijedlog je uslijedio prijedlogu sljedećeg višegodišnjeg finansijskog okvira za isto razdoblje (1) koji je Komisija prihvatiла u lipnju 2011.: proračunu za provođenje strategije Europa 2020. Komisija je u tom prijedlogu odlučila da kohezijska politika mora ostati glavni element sljedećeg finansijskog paketa te je naglasila ključnu ulogu te politike u provedbi strategije Europa 2010.

Ukupni predloženi proračun za razdoblje od 2014. do 2020. iznosit će 376 milijardi eura, a obuhvaća financiranje novog Instrumenta za povezivanje Europe, kojim bi se morali potaknuti prekogranični projekti u području energetike, prijevoza i informacijske tehnologije.

Zakonska arhitektura kohezijske politike sastoji se od sljedećeg:

- krovne uredbe kojom se određuju zajednička pravila za Europski fond za regionalni razvoj (ERDF), Europski socijalni fond (ESD), Kohezijski fond, Europski poljoprivredni;
- fond za regionalni razvoj (EAFRD), Europski fond za more i ribarstvo (EMFF) te dodatnih općih pravila za ERDF, ESF i Kohezijski fond;
- tri konkretnе uredbe za ERDF, ESF i Kohezijski fond te;
- dvije uredbe o cilju europske teritorijalne suradnje i Europskoj skupini za teritorijalnu suradnju (EGTC).

(1) COM(2011)500, konačna verzija.

2 | Prijedlog opće uredbe

Opća uredba podijeljena je u dva dijela.

U prvom se dijelu iznosi niz zajedničkih odredbi za pet fondova te strukturni ciljevi obuhvaćeni Komisijinim Zajedničkim strateškim okvirom (ERDF, ESF, Kohezijski fond, EAFRD i EMFF). Određuju se zajednički elementi strateškog planiranja i programskega procesa, tematski ciljevi povezani sa strategijom Europa 2020, koja će biti temelj za fondove, te se navode odredbe o Zajedničkom strateškom okviru i Partnerskim ugovorima sa svakom zemljom članicom. Zajednička pravila obuhvaćaju i kvalificiranost, finansijske instrumente te načela upravljanja i kontrole.

U drugom se dijelu iznose konkretnе odredbe za ERDF, ESF i Kohezijski fond. One su vezane uz misiju i ciljeve kohezijske politike, finansijski okvir, konkretnе organizacije programa i izvješćivanja, velike projekte i zajedničke akcijske planove. Navode se i detaljni zahtjevi za upravljanje i kontrolu prema kohezijskoj politici te konkretnе organizacije finansijskog upravljanja.

Uredbe vezane za određene fondove obuhvaćaju odredbe specifične za svaki fond (ERDF, ESF i Kohezijski fond), a osobito one vezane uz djelokrug fondova, prioritete pri ulaganju i pokazatelje.

Zajednička pravila za ERDF, ESF, Kohezijski fond, EAFRD i EMFF

NAČELA

Komisija predlaže niz zajedničkih načela koja se odnose na sve fondove. Obuhvaćaju partnerstvo i višerazinsko upravljanje, sukladnost s mjerodavnim zakonima EU-a i zemalja članica, promicanje jednakosti muškaraca i žena, nediskriminaciju i održivi razvoj.

POJAČANI STRATEŠKI PROGRAMSKI PROCESI: TEMATSKI FOKUS NA STRATEGIJU EUROPA 2020

Radi što većeg učinka politike na ostvarenje prioriteta EU-a Komisija predlaže jačanje postupka strateškog programiranja. To obuhvaća uvođenje Zajedničkog strateškog okvira, Partnerskih ugovora i niza tematskih ciljeva usklađenih sa strategijom Europa 2020 i njezinim smjernicama.

U Zajedničkom strateškom okviru koji će Komisija priхватiti iznijet će se ključne akcije za ispunjavanje prioriteta EU-a, smjernice za programske procese koje se odnose na sve fondove, uključujući EAFRD i EMFF, a promicat će bolju koordinaciju raznih strukturnih instrumenata EU-a.

Partnerski ugovori koje na početku zaključuju Komisija i zemlje članice odredit će ukupno sudjelovanje na nacionalnoj razini u tematskim ciljevima te obvezu izvršenja određenih akcija za postizanje ciljeva strategije Europa 2020. Okvirom za mjerjenje uspješnosti definirat će se jasni i mjerljivi ciljevi.

VEĆA USPJEŠNOST I UVJETOVANOST

Radi veće uspješnosti uvest će se novi uvjeti kojima će se zajamčiti da će financiranje EU-a zemljama članicama dati snažne poticaje za postizanje ciljeva i rezultata iz strategije Europa 2020. Uvjeti će se sastojati i od ex ante uvjeta koji se moraju ispuniti prije odobrenja sredstava te ex post uvjeta prema kojima će dodjela dodatnih sredstava ovisiti o uspješnosti.

EX ANTE UVJETI

Razlog je za strože ex ante uvjete za fondove namjera da se zajamči ispunjavanje svih potrebnih uvjeta za učinkovitu podršku. Prema dosadašnjim iskustvima ustanovljeno je da je učinkovitost ulaganja financiranih iz fondova u nekim slučajevima bila narušena nacionalnom politikom te zakonskim i institucijskim okvirima. Komisija stoga predlaže niz ex ante uvjeta koji se zajedno s kriterijima za ispunjavanje iznose u Općoj uredbi. Neki su uvjeti izravno vezani uz tematske ciljeve politike (na primjer, strategije pametne specijalizacije ili odgovarajući zakonski okvir za potporu poslovanju) dok se drugi primjenjuju vodoravno (na primjer, javna nabava).

EX POST UVJETI

Ex post uvjetima ojačat će se fokus na uspješnost i postizanje ciljeva strategije Europa 2020. Temeljit će se na postizanju međurezultata za ciljeve vezane uz strategiju Europa 2020 koji su određeni za programe obuhvaćene Partnerskim ugovorom. Tijekom srednjoročne revizije za zemlje članice odvojiti će se te će im se dodijeliti ukupno 5% nacionalnog dijela svakog fonda za programe koji su u potpunosti postigli međurezultate. Uz rezervu za uspješnost, neispunjavanje međurezultata može biti razlog za obustavljanje isplate sredstava, a ozbiljno odstupanje od ciljeva programa može biti razlog za otkazivanje isplate sredstava.

MAKROEKONOMSKI UVJETI

Boljim povezivanjem kohezijske politike i ekonomskog upravljanja Unijom učinkovitost potrošnje fondova Zajedničkog strateškog okvira (CSF-a) ojačat će se dobrom ekonomskom politikom. Fondovi CSF-a mogu se po potrebi preusmjeriti na ekonomske probleme određene zemlje. Taj postupak mora biti postupan, a započinje izmjenama i dopunama Partnerskog ugovora i programa u skladu s preporukama Vijeća za rješavanje makroekonomskih neravnoteža i socijalnih te ekonomskih poteškoća. Ako zemlja članica unatoč pojačanom korištenju fondova CSF-a ne uspije učinkovito upravljati gospodarstvom, Komisija mora imati pravo na obustavu svih ili dijela isplate i obveza. Odluke o obustavi moraju biti proporcionalne i učinkovite te moraju u obzir uzimati učinak programa na ekonomsku i socijalnu situaciju te zemlje članice. Prilikom odlučivanja o obustavi Komisija mora u obzir uzeti i jednakost zemalja članica, a osobito učinak obustave na gospodarstvo zemlje članice. Čim zemlja članica poduzme potrebne radnje, obustave se moraju ukinuti te se zemlji članici mora ponovno omogućiti pristup fondovima.

Ako zemlja članica prima pomoć putem Europskog stabilizacijskog mehanizma podrška se može povećati (za deset postotaka) da bi se smanjilo opterećenje nacionalnih proračuna u teškim gospodarskim vremenima, a istodobno održala jednaka ukupna razina financiranja iz fondova EU-a.

ZAJEDNIČKO UPRAVLJANJE

Prijedlog predviđa zajednička načela upravljanja i kontrole. Uspostavljen je sustav nacionalne akreditacije ključnih kontrolnih tijela da bi se naglasila obaveza dobrog financijskog upravljanja zemalja članica. Usklađeni su načini dokazivanja pravilne potrošnje Komisiji te su uvedeni novi zajednički elementi, kao što su izjava o upravljanju te godišnji obračuni.

PODRŠKA INTEGRIRANOM PROGRAMSKOM PROCESU

Komisija predlaže veću integraciju u pristupu ulaganjima EU-a, uključujući zajednička pravila o kvalificiranosti i financiranju te uvođenje mogućnosti programa koji obuhvaćaju više fondova za ERDF, ESF i Kohezijski fond.

U prijedlozima se iznosi i integrirani pristup lokalnom razvoju pod vodstvom zajednice, čime se grupama iz zajednice, koje obuhvaćaju lokalne vlasti, nevladine organizacije te ekonomski i socijalni partneri, omogućuje provođenje lokalnih razvojnih strategija na temelju pristupa LEADER koji se koristi za ruralni razvoj.

VEĆA ISKORIŠTENOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

Proširivanjem opsega inovativnih financijskih instrumenata ojačat će se njihova uloga, čime će okviri njihove primjene postati fleksibilniji i učinkovitiji, a njihovo korištenje poticat će se kao učinkovita alternativa ili kao komplementarni način financiranja uz tradicionalna bespovratna sredstva. Prijedlog predstavlja bolji zakonski i operativni okvir koji donosi jasna i pojednostavljena pravila o ključnim dijelovima provedbe, kao što su financijsko upravljanje doprinosima EU-a ili kombinacija financijskih instrumenata i nepovratnih sredstava.

Financijski instrumenti mogu se, ovisno o izvedivosti, primijeniti na cijeli opseg ciljeva politike iz programa da bi se pribavila sredstva za projekte koji pokazuju odgovarajuću mogućnost otplate u slučajevima nesavršenosti tržišta. Zemlje članice i upravna tijela mogu koristiti prilagođene instrumente ili one na temelju unaprijed definiranih modela za nacionalne ili regionalne instrumente koji omogućuju učinkovito provođenje operacija u skladu sa standardnim uvjetima i odredbama koje predlaže Komisija. Financijskim instrumentima na razini EU-a mogu pridonijeti i upravna tijela resursima određenima za ulaganja u skladu s predmetnim programima.

PRAĆENJE I OCJENJVANJE

Zajedničke odredbe iz područja praćenja i ocjenjivanja obuhvaćaju ulogu i sastav nadzornog odbora, godišnja izvješća o provedbi te ocjenjivačke sastanke, izvješća o tijeku provedbe Partnerskog ugovora, ex ante i ex post ocjene.

POJEDNOSTAVNJAVA I UBRZANA PRAVILA O KVALIFICIRANosti

Naglasak je na mjerama kojima se jamči proporcionalnost administrativnih troškova te smanjenje birokratskih poslova za korisnike. Cilj je u najvećoj mogućoj mjeri uskladiti pravila koja se odnose na sve fondove. Pojednostavnjene mogućnosti troškova, što obuhvaća standardne ljestvice jediničnih troškova i skupne iznose, zemljama članicama omogućuje da na razini projekta uvedu upravljanje koje je usredotočeno na uspješnost.

Zajedničke odredbe o rezultatima obuhvaćaju zajednička pravila o kvalificiranim izdacima, različite oblike finansijske podrške, pojednostavnjene troškove te trajnost operacija.

Opće odredbe za ERDF, ESF i Kohezijski fond

GEOGRAFSKI OPSEG PODRŠKE

Podršku ERDF-a i ESF-a mogu koristiti sve europske regije. No postojat će razlika između manje razvijenih regija, regija u tranziciji i razvijenijih regija da bi se koncentracija fondova uskladila s razinom bruto domaćeg proizvoda (BDP-a).

Manje razvijene regije: podrška manje razvijenim regijama i dalje je važan prioritet kohezijske politike. Za proces u kojem manje razvijene regije hvataju korak s ostalima potrebni su dugoročni i trajni napor. Ova kategorija odnosi se na regije u kojima je BDP po glavi stanovnika manji od 75 % prosječnog BDP-a 27 članica Europske unije.

Regije u tranziciji: to je nova kategorija regija koja se uvodi umjesto trenutnog sustava usvajanja i napuštanja cilja. Ova kategorija obuhvaćat će sve regije u kojima je BDP po glavi stanovnika između 75 % i 90 % prosječnog BDP-a 27 članica Europske unije.

Razvijenije regije: prioritet kohezijske politike ostaju intervencije u manje razvijene regije, no postoje važni problemi s kojima su suočene sve zemlje članice, na primjer, globalna konkurenčnost u gospodarstvu utemeljenom na znanju te prelazak na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika. Ova kategorija obuhvaća regije u kojima je BDP po glavi stanovnika veći od 90 % prosječnog BDP-a 27 članica Europske unije.

Uz to se stvara i "sigurnosna mreža" za sve kvalificirane regije prema cilju konvergencije za razdoblje od 2007. do 2013. čiji je BDP po glavi stanovnika veći od 75 % prosječnog BDP-a u 27 članica Europske unije. One u kategorijama regija u tranziciji i razvijenijih regija primit će dio sredstava iz strukturnih fondova u iznosu od najmanje dvije trećine dodijeljenih sredstava za razdoblje od 2007. do 2013.

Minimalni udjeli za ESF utvrdit će se za svaku kategoriju regija (25 % za manje razvijene regije, 40 % za regije u tranziciji i 52 % za razvijenije regije), što čini minimalni ukupni udio za ESF od 25 % proračunskih sredstava određenih za kohezijsku politiku, tj. 84 milijarde eura.

Kohezijski fond i dalje će podržavati zemlje članice čiji je bruto nacionalni dohodak (BND) po glavi stanovnika manji od 90 % prosječnog BND-a 27 zemalja članica Europske unije pri ulaganjima u transeuropske prijevozne mreže (TEN-T) i zaštitu okoliša. Dio sredstava Kohezijskog fonda (10 milijardi eura) odvojit će se za financiranje ključnih prijevoznih mreža u sklopu novog Instrumenta za povezivanje Europe.

Dosadašnja iskustva sa sadašnjim finansijskim okvirom pokazuju da mnoge zemlje članice teško iskorištavaju velike količine sredstava iz fondova EU-a u ograničenom vremenskom razdoblju. K tome je i finansijska situacija u nekim zemljama članicama dodatno otežala isplatu sredstava radi nacionalnog sufinanciranja. Da bi olakšala prihvaćanje financiranja, Komisija predlaže niz koraka:

- fiksirati maksimalnu stopu dodjele kohezijskih sredstava na 2,5 % BND-a;
- ograničiti stope sufinanciranja za svaku prioritetu os u sklopu operativnih programa na 75 % do 85 % u manje razvijenim i najudaljenijim regijama, 75 % za programe europske teritorijalne suradnje, 60 % za regije u tranziciji te na 50 % u razvijenijim regijama;
- u Partnerske ugovore uvrstiti uvjete o poboljšanju administrativnog kapaciteta.

POJAČANI STRATEŠKI PROGRAMSKI PROCESI USMJERENI NA REZULTATE

Komisija predlaže programski postupak koji je više usmjeren na rezultate radi postizanja veće učinkovitosti programa kohezijske politike. Uz gore spomenute ex post uvjete Komisija predlaže i uvođenje mogućnost posebne vrste operacija koja se naziva zajedničkim akcijskim planom. Zajednički akcijski plan mora se definirati i njime se mora upravljati u skladu s rezultatima, što će pridonijeti postizanju ciljeva programa.

UBRZAVANJE POSTUPKA FINANSIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE

U sustavima upravljanja i kontrole mora se uspostaviti ravnoteža između troškova i rizika. Komisijina uloga u ex ante reviziji nacionalnih sustava upravljanja i kontrole bit će proporcionalna i s pristupom utemeljenim na riziku. Mali će programi biti izuzeti iz Komisijine revizije. Pristupom utemeljenim na riziku smanjuju se administrativni troškovi te daju bolja jamstva jer se resursi Komisije koriste na učinkovitiji način i usmjereni su na područja većeg rizika.

Prijedlogom se predviđa i obavezno godišnje zatvaranje dovršenih poslova i izdataka u sklopu godišnjih obračuna. Cilj je takvoga pristupa smanjiti opterećenje koje nastaje zbog dugog razdoblja zadržavanja dokumentacije za pojedinačne korisnike te zbog rizika vezanog uz gubitak kontrole knjiženja.

Postupak godišnjeg obračuna predviđen revizijom Financijske uredbe koja je u tijeku primjenit će se na programe te će ojačati jamstva na razini EU-a. Komisija će na temelju godišnje izjave o upravljanju, godišnjih obračuna, popratnih izvješća i godišnjeg mišljenja revizije o izjavi o upravljanju te računima dobivati dovoljna jamstva o pravilnoj potrošnji. Ti se dokumenti podnose svake godine za prethodnu računovodstvenu godinu.

No jamstva dobivena tijekom računovodstvene godine kad Komisija isplaćuje sredstva tijekom projekta mogu imati više ograničenja. Stoga se predlaže da se sredstvima koja Komisija isplaćuje tijekom računovodstvene godine zemlji članici nadoknadi 90% dospjelih sredstava, a da Komisija preostalih 10% isplati nakon godišnjeg obračuna kad se dobiju potpuna jamstva o pravilnosti potrošnje. Ugovorima prije financiranja zajamčit će se dovoljna likvidnost zemalja članica da korisnicima plaćaju radove na terenu.

PRIJELAZ NA "E-KOHEZIJU"

Elektroničkim upravljanjem podacima znatno se može smanjiti administrativno opterećenje, a povećati mogućnost kontrole nad projektima i potrošnjom. Zemlje članice zbog toga do kraja 2014. moraju postaviti sustave koji korisnicima omogućuju da sve podatke predaju elektroničkim putem.

3 Europski fond za regionalni razvoj

Cilj je Europskog fonda za regionalni razvoj (ERDF-a) ojačati gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Europske unije uklanjanjem neravnoteže među regijama. ERDF podupire regionalni i lokalni razvoj radi njihova doprinosa svim tematskim ciljevima postavljanjem podrobnih prioriteta kojima se fokus usmjerava na sljedeće:

- istraživanje i razvoj te inovacije;
- poboljšani pristup informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te veću kvalitetu tih tehnologija;
- klimatske promjene i prijelaz na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika;
- poslovnu podršku malim i srednjim poduzećima;
- usluge od općeg gospodarskog interesa;
- telekomunikacijsku, energetsku i prijevoznu infrastrukturu;
- povećavanje kapaciteta institucija i učinkovitu javnu administraciju;
- zdravstvenu, obrazovnu i socijalnu infrastrukturu te;
- održivi urbani razvoj.

JAČANJE TEMATSKOG FOKUSA

Da bi se zajamčilo da su ulaganja EU-a usmjerena na prioritete, za niz prioritetnih područja odvajaju se minimalna dodijeljena sredstva. U razvijenijim regijama i regijama u tranziciji, primjerice, najmanje 80 % resursa ERDF-a na nacionalnoj razini mora biti odvojeno za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije, inovacije te podršku malim i srednjim poduzećima, a najmanje 20 % od tih sredstava za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije. U manje razvijenim regijama prioriteti ulaganja bit će širi, što odražava veće potrebe za razvojem. No morat će najmanje 50 % resursa ERDF-a odvojiti za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije, inovaciju te podršku malim i srednjim poduzećima.

JAČANJE TERITORIJALNE KOHEZIJE

Predloženom uredbom pojačava se fokus na održivi urbani razvoj. To bi se trebalo postići odvajanjem najmanje 5 % resurse ERDF-a za održivi urbani razvoj, uspostavom platforme za urbani razvoj radi promicanja izgradnje kapaciteta te razmjene iskustva te donošenjem popisa gradova u kojima će se provesti aktivnosti za održivi urbani razvoj.

Prijedlog obuhvaća i podršku inovativnim aktivnostima u polju održivog urbanog razvoja za koje se izdvaja najviše 0,2% godišnjeg financiranja.

Osobita će se pozornost usmjeriti na područja specifičnih prirodnih ili demografskih značajki uz posebna dodatna sredstva izdvojena za najudaljenije i rijetko naseljene regije. Najviše 50 % tih sredstava morat će biti dodijeljeno aktivnostima koje pridonose diversifikaciji i modernizaciji gospodarstva u najudaljenijim regijama uz osobit naglasak na istraživanje i inovacije, informacijske i komunikacijske tehnologije te na konkurentnost malih i srednjih poduzeća.

4 Europski socijalni fond

Uz doprinos gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji Europski socijalni fond (ESF) glavni je finansijski instrument Europske unije za ulaganje u ljude. Fondom se povećavaju mogućnosti zapošljavanja europskih građana, promiče bolje obrazovanje te poboljšava situaciju najugroženijih osoba na rubu siromaštva.

Uredbom se predlaže usmjeravanje ESF-a na četiri tematska cilja u cijeloj Uniji:

- (i) poticanje zapošljavanja i podršku mobilnosti radne snage;
- (ii) promicanje socijalne uključenosti i borbu protiv siromaštva;
- (iii) ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje te;
- (iv) povećavanje kapaciteta institucija i učinkovitosti javne administracije.

ESF mora uz to pridonijeti i ostalim tematskim ciljevima, kao što su podrška prelasku na gospodarstvo s niskim udjelom ugljika, otporno na klimatske promjene te s učinkovitim iskorištavanje resursa, povećanje korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija, jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija te poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća.

JAČANJE TEMATSKOG FOKUSA

U skladu s naporima EU-a da potiče sveobuhvatni rast, najmanje 20 % ESF-a mora biti dodijeljeno promicanju socijalne uključenosti i borbi protiv siromaštva. Programi uz to moraju financiranje koncentrirati na ograničeni broj "prioritetnih ulaganja" kojima se određuju pojedinosti svakog tematskog cilja.

JAČANJE PARTNERSTVA

Prijedlog sadrži konkretnе odredbe za jačanje partnerstva i poticanje aktivnog sudjelovanja socijalnih partnera i nevladinih organizacija u ulaganjima putem ESF-a. Njima se traži odvajanje odgovarajućeg iznosa resursa ESF-a za aktivnosti izgradnje kapaciteta za socijalne partnere i nevladine organizacije u manje razvijenim regijama.

JAČANJE SOCIJALNIH INOVACIJA I MEĐUNACIONALNE SURADNJE

Aktivnosti vezane uz socijalne inovacije i međunarodnu suradnju potiču se povećanjem stope sufinanciranja za namjenske prioritete osi putem konkretnih dogovora o programskim procesima i nadzoru te jačanjem Komisijine uloge u razmjeni i širenju dobroih praksi te zajedničkih aktivnosti u cijeloj Uniji.

JAČANJE FOKUSA NA REZULTATE

Radi poboljšanja učinkovitosti intervencija putem ESF-a predviđene su konkretnе odredbe kojima se jamči koncentracija resursa. Uz to su uspostavljeni i zajednički pokazatelji koji omogućuju bolje praćenje te olakšavaju procjenu učinka ulaganja putem ESF-a na razini EU-a.

POJEDNOSTAVNJENJE SUSTAVA IZVRŠENJA

Da bi se olakšalo korištenje ESF-a, a osobito malim sudionicima, nacrtom uredbe predlažu se pojednostavnjene mogućnosti troškova. Uz to se predlaže i da zemlje članice za male radove moraju koristiti standardne ljestvice jediničnih troškova ili skupne iznose. Time se može smanjiti administrativno opterećenje na do 50% projekata.

VEĆA ISKORIŠTENOST FINANCIJSKIH INSTRUMENATA

Uvode se konkretnе odredbe o finansijskim instrumentima radi poticanja zemalja članica i regija na razmjerno korištenje ESF-a, a time i povećanje kapaciteta fonda da financira aktivnosti u korist zapošljavanja, obrazovanja i socijalne uključenosti.

5 Kohezijski fond

Kohezijski fond sredstvo je pomoći za zemlje članice čiji je BND manji od 90 % prosječnog BND-a 27 zemalja članica Europske unije pri ulaganjima u transeuropske prijevozne mreže (TEN-T) i zaštitu okoliša.

PODRŠKA TEMATSKOM FOKUSU

Na području zaštite okoliša Kohezijski će fond potpomagati ulaganja u prilagodbu klimatskim promjenama i prevenciju rizika, sva ulaganja u sektore vodoprivrede i zbrinjavanja otpada te u urbani razvoj. U skladu s Komisijinim prijedlozima višegodišnjeg finansijskog okvira, za podršku će se kvalificirati i ulaganja u energetiku pod uvjetom da imaju pozitivan učinak na okoliš. Stoga fond podržava i ulaganja u energetsку učinkovitost te obnovljive izvore energije. U području transporta Kohezijski će fond uz mrežu TEN-T pridonijeti i ulaganjima u transportne sustave s malim udjelom ugljika te u gradski prijevoz.

6 Europska teritorijalna suradnja

Europska teritorijalna suradnja cilj je kohezijske politike koji daje okvir za razmjenu iskustava nacionalnih, regionalnih i lokalnih sudionika iz različitih zemalja članica te za zajedničke aktivnosti pronalaženja rješenja za zajedničke probleme. Važnost tog cilja dodatno uvećava činjenica da izazovi s kojima se suočavaju zemlje članice i regije sve češće prelaze nacionalne i regionalne granice te su za njihovo rješavanje potrebne zajedničke aktivnosti i suradnja na odgovarajućoj teritorijalnoj razini. Europska teritorijalna suradnja stoga može biti važan doprinos cilju teritorijalne kohezije novog Lisabonskog ugovora.

Za europsku teritorijalnu suradnju predlaže se zasebna uredba koja će bolje obuhvatiti višedržavni kontekst programa te će ponuditi konkretnije odredbe o programima i aktivnostima suradnje, što su zatražile brojne zainteresirane strane. U prijedlogu se stoga spominje suradnja trećih zemalja radi usklajivanjem sa stvarnim stanjem suradnje. Sadrži i sustavne referencije na ulogu koju Europska skupina za teritorijalnu suradnju (EGTC) može imati u kontekstu suradnje.

DODJELA SREDSTAVA

U prijedlogu se određuju finansijski resursi dostupni svakoj aktivnosti i kriteriji za dodjelu tih sredstava zemljama članicama. Sredstva će biti dodijeljena na sljedeći način:

- 73,24 % za prekograničnu suradnju;
- 20,78 % za međunarodnu suradnju;
- 5,98 % za međuregionalnu suradnju.

To obuhvaća nastavljanje mehanizma za prijenos resursa za aktivnosti suradnje na vanjskim granicama Unije kojima se daje podrška iz Instrumenta europskog susjedstva i partnerstva te instrumenta za prepristupnu pomoć. Promicat će se suradnja na programima cilja europske teritorijalne suradnje i programima financiranim vanjskim instrumentima.

JAČANJE STRATEŠKOG PRISTUPA I FOKUSA

Odredbe o tematskom fokusu i prioritetima ulaganja jačaju strateško usmjerenje programa. Programi mogu odabratи prioritete iz ponuđenih tema uz odgovarajuće prioritete ulaganja, za koje će suradnja donijeti najveću dodanu vrijednost. Uz to su i strože definirani kriteriji odabira da bi se zajamčilo financiranje programa koji doista predstavljaju zajedničke projekte. Procjenjivat će se i uspješnost programa.

Budući da postoji mogućnost preklapanja postojećih i budućih makroregija, morskih bazena i međunarodnih programskih područja, predložena uredba izričito predviđa mogućnost međunarodne suradnje na poticanju razvoja i provedbe makroregionalnih strategija.

FOKUS NA POJEDNOSTAVNJENJE, UBRZAVANJE I SMANJENJE BIROKRACIJE

Za provedbu, finansijsko upravljanje i nadzor izloženi su ubrzani postupci. Smanjen je, primjerice, broj tijela uključenih u provedbu programa, a uloge i odgovornosti dodatno su definirane. Predložen je i skup poboljšanih pokazatelja.

7 | Europska skupina za teritorijalnu suradnju

Lokalni i regionalni partneri od 2006. imaju mogućnost osnivanja europskih skupina za teritorijalnu suradnju (EGTC-a) sa zajedničkim zakonskim okvirom radi lakšeg prevladavanja složenih razlika između nacionalnih propisa i uredbi. Komisija predlaže znatne izmjene sljedećih vidova postojeće Uredbe o EGTC-u:

- jednostavnije osnivanje EGTC-a;
- reviziju opsega aktivnosti;
- otvaranje EGTC-ova regijama koje nisu dio EU-a;
- jasnija operativna pravila o zapošljavanju, potrošnji i zaštiti kreditora;
- praktičnu suradnju pri javnim i lokalnim uslugama.

VEĆA FLEKSIBILNOST ČLANSTVA

EGTC-ovi već neko vrijeme žele uključiti članove koji nisu dio EU-a. To bi prema uredbi sad bilo moguće pod određenim uvjetima. No ako se EGTC sastoji samo od jedne zemlje članice i treće zemlje, bila bi potrebna dodatna pravna osnova u Ugovoru vezana uz suradnju trećih zemalja.

PRAVILA ZA USPOSTAVU EGTC-A I ODOBRENJE RELEVANTNIH NACIONALNIH TIJELA

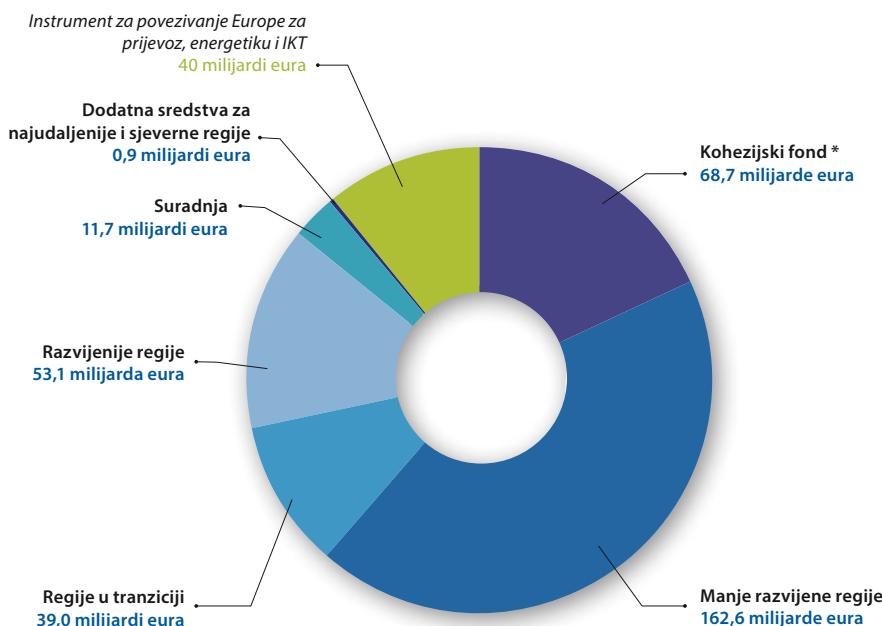
Navode se kriteriji prema kojima nacionalna tijela mogu odobriti ili odbiti EGTC te se predlaže ograničeno vrijeme za preispitivanje i donošenje odluke.

Tablice i grafikoni

ARHITEKTURA KOHEZIJSKE POLITIKE				
2007.-2013.		2014.-2020.		
Operativni ciljevi		Krajnji ciljevi	Kategorija regija	Fondovi
Konvergencija	ERDF ESF	Ulaganje u rast i radna mjesta	Manje razvijene regije	ERDF ESF
Napuštanje konvergencije			Regije u tranziciji	
Regionalna konkurentnost i zapošljavanje			Razvijenije regije	
Usvajanje	Kohezijski fond			Kohezijski fond
Regionalna konkurentnost i zapošljavanje	ERDF ESF			ERDF ESF
Europska teritorijalna suradnja	ERDF	Europska teritorijalna suradnja		ERDF

PRORAČUN ZA KOHEZIJSKU POLITIKU NAKON 2013. (CIJENE IZ 2011.)

UKUPNO	336 milijardi eura
Instrument za povezivanje Europe	40 milijardi eura
UKUPNO	376 milijardi eura

* Iz Kohezijskog fonda izdvojiti će se 10 milijardi eura za novi Instrument za povezivanje Europe.

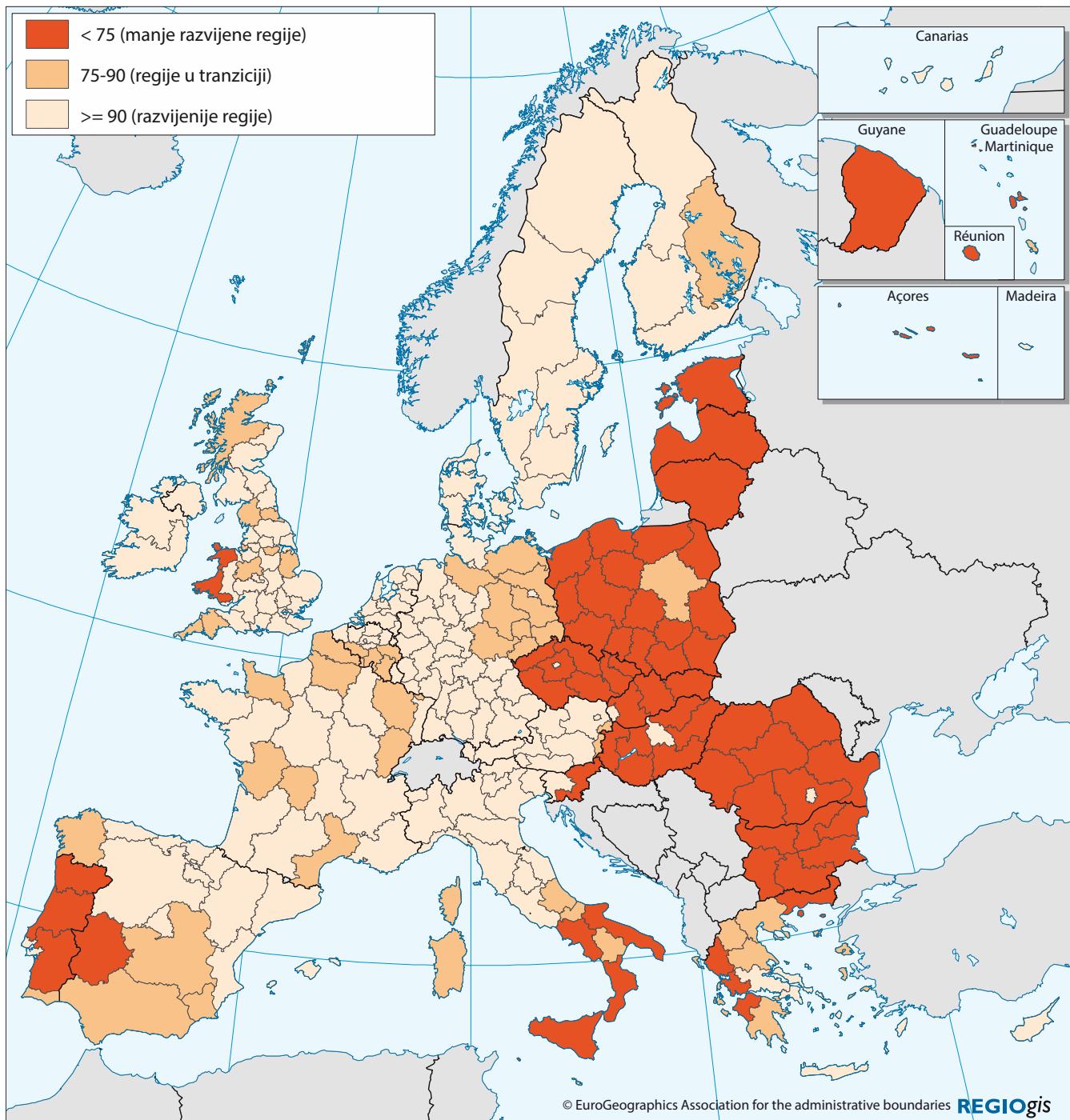
KVALIFIKACIJE ZA MANJE RAZVIJENE REGIJE	
2007.-2013.	2014.-2020.
Regije NUTS 2 s BDP-om po glavi stanovnika manjim od 75 % prosječnog za EU.	Nema promjene.
Prijelazna podrška regijama koje bi ostale kvalificirane za cilj konvergencije da je prag ostao na 75 % prosječnog BDP-a u 15 članica EU-a, a ne 25.	Zasebna kategorija za regije u tranziciji.
Kohezijski fond: zemlje članice čiji je BND po glavi stanovnika manji od 90 % prosječnog BND-a za 27 članica EU-a.	Nema promjene.
Prijelazna podrška zemljama članicama koje bi ostale kvalificirane za Kohezijski fond da je prag ostao na 90 % prosječnog BND-a u 15 članica EU-a, a ne 27.	Prijelazna podrška zemljama članicama koje bi ostale kvalificirane za financiranje iz Kohezijskog fonda 2013., ali njihov BND po glavi stanovnika prelazi 90 % prosječnog BND-a u 27 članica EU-a.

KVALIFIKACIJE ZA REGIJE U TRANZICIJI	
2007.-2013.	2014.-2020.
Prijelazna podrška regijama NUTS 2 koje bi ostale kvalificirane za cilj konvergencije da je prag ostao na 75 % prosječnog BDP-a u 15 članica EU-a, a ne 25 (napuštanje konvergencije).	Regije NUTS-2 čiji je BDP po glavi stanovnika između 75 % i 90 % prosječnog BDP-a u 27 članica Europske unije, uz poseban tretman regija koje su kvalificirane prema cilju konvergencije u razdoblju od 2007.-2013.
Prijelazna podrška regijama NUTS 2 koje su u razdoblju 2000.-2006. bile obuhvaćene ciljem 1, ali im je BDP premašio 75 % prosječnog BDP-a u 15 članica EU-a (prihvaćanje RCE-a).	

KVALIFIKACIJE ZA RAZVIJENIJE REGIJE	
2007.-2013.	2014.-2020.
Sve regije NUTS 2 koje nisu obuhvaćene ciljem konvergencije ni prijelaznom podrškom napuštanja.	Regije NUTS-2 čiji je BDP po glavi stanovnika veći od 90 % prosječnog BDP-a u 27 članica Europske unije, uz poseban tretman regija koje su kvalificirane prema cilju konvergencije u razdoblju od 2007.-2013.
Prijelazna podrška regijama NUTS 2 koje su u razdoblju 2000.-2006. bile obuhvaćene ciljem 1, ali im je BDP premašio 75 % prosječnog BDP-a u 15 članica EU-a (prihvaćanje RCE-a).	

Simulacija kvalifikacija 2014.-2020.

BDP/stanovnik (PPS), indeks EU27=100

Europske komisije

Kohezijska politika 2014-2020 – Ulaganje u rast i radna mjesta

Luksemburg: Ured za publikacije Europske Unije

2012 — 20 pp. — 21 × 29.7 cm

ISBN 978-92-79-25577-9

doi:10.2776/65867

Cjelokupni tekst predloženih uredbi potražite na adresi:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/proposals_2014_2020_en.cfm

KAKO NABAVITI PUBLIKACIJE EUROPSKE UNIJE

Besplatne publikacije:

- putem web-mjesta EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- kod predstavnika ili delegacija Europske komisije.
Podatke za kontakt potražite na internetu (<http://ec.europa.eu>)
ili pošaljite faks na broj +352 2929-42758.

Publikacije koje se plaćaju:

- putem web-mjesta EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);

Pretplate koje se plaćaju (na primjer, godišnja serija časopisa *Official Journal of the European Union* i izvješća o slučajevima na Sudu pravde Europske Unije):

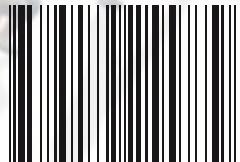
- putem jednog od prodajnih agenata Ureda za publikacije Europske Unije (http://publications.europa.eu/others/agents/index_en.htm).

KN-30-11-308-HR-C

Ured za publikacije

ISBN 978-92-79-25577-9

9 789279 255779